medžiagą, konstatuota, kad šioje vietoje esanti dauba susidarė nukasant suplautus smėlio, žvyro bei priemolio sluoksnius ir eksploatuojant po jais buvusius Neries senvagėje susiformavusius molio sluoksnius. Baigus eksploatuoti karjerą, jis XIX–XX a. buvo palaipsniui užpilamas statybinėmis, buitinėmis šiukšlėmis ir atvežtu ar sustumtu gruntu. Į V nuo daubos kastame šurfe 6 po dirvožemio sluoksniu atidengtos dviejų beveik toje pačioje vietoje kastų ūkinių duobių dalys (82 pav.). Viena iš jų pagal aptiktą gausią buitinę keramiką datuotina XVIII a. Antra duobė, dalinai suardžiusi pirmąją, iškasta XIX a. pabaigoje. Kultūrinis sluoksnis šioje vietoje nesusiformavęs.

Statybos darbų metu dauboje aptiktas veikiausiai iš kažkur atgabentas 42 cm skersmens pilko granito sviedinys, datuotinas XIV–XV a. Jis vėliau dingo. Po liūties nuvirtus pastatams iškastos duobės Š sienai, atsidengė į Š nuo Lvovo g. buvęs apie 0,7 m storio kultūrinis sluoksnis. Sprendžiant pagal jame aptiktus neglazūruotos buitinės keramikos fragmentus, sluoksnio apatinis horizontas datuotinas XVII a. pabaiga ir sietinas su šiame rajone buvusiu „gamybiniu" priemiesčiu.

SURVEY ARCHAEOLOGICAL EXPLORATIONS IN LVOVO AND UKMERGĖS STREETS, IN VILNIUS

In 2002 the surroundings of Lvovo street and Ukmergės street were surveyed. The area of 24 m^2 was explored. The cultural layers of 0.8–1.8 m thick dated to the 18th–20th centuries were detected.

ŽVALGOMIEJI ARCHEOLOGINIAI TYRIMAI VILNIUJE, PYLIMO G. NR. 22

Antanas KAVALIAUSKAS

2002 m. vasario–kovo mėn. Vilniuje, pastato Pylimo g. Nr. 22 dviejose V korpuso patalpose buvo atlikti žvalgomieji archeologiniai tyrimai.

Pastatas Pylimo g. Nr. 22 istoriniuose šaltiniuose pirmą kartą paminėtas XVIII a. Pastatas ir jo sklypas (buvusi posesija Nr. 1147) išsidėstę istoriškai įdomioje ir svarbioje vietoje – netoli kažkada stovėjusių Vilniaus miesto gynybinės sienos Trakų vartų, posesijos R dalis ribojosi su gynybine siena ir šalia tekėjusiu Kačergos upeliu. XVIII a. šios posesijos žemė ir namas, kaip ir kitų šalia buvusių posesijų, priklausė Radvilų jurisdikai, vėliau, XVIII a. antrojoje pusėje – XIX a. savininkai ne kartą keitėsi, pastatas buvo praplėstas į Š palei dabartinę Pylimo gatvę ir pristatyti 2 fligeliai.

1898 m. pastatą nusipirko Blockai ir pagal architekto Korojedovo projektą pastatas buvo rekonstruotas. Pastato rekonstrukcija baigta 1899 m., jis perstatytas į trijų aukštų namą. Iki šių dienų išlikęs pastatas Pylimo g. Nr. 22 iš esmės atitinka architekto Korojedovo XIX a. pabaigoje suprojektuoto pastato struktūrą ir architektūrinį stilių, o šių dienų posesijos planas beveik atitinka 1901 m. situaciją.

Žvalgomųjų archeologinių tyrimų metu dviejose patalpose iškasti 4 šurfai. Vienoje iš patalpų iškasti šurfas 1 (2,1x3 m) ir šurfas 2 (2x2,5 m). Kitoje patalpoje iškasti šurfas 3 (2,3x2,5 m) ir šurfas 4 (2,3x2,5 m). Šurfų vietose XIV–XX a. datuotino kultūrinio sluoksnio storis buvo nuo 2,1 iki 3 m. Iš viso tyrimų metu ištirtas 22,55 m^2 plotas.

Apatinis kultūrinio sluoksnio horizontas, geriausiai išlikęs šurfuose 1 ir 2, datuotinas XIV–XVI a. Jis buvo 2,1–3 m gylyje nuo žemės paviršiaus.

Viršutinį kultūrinio sluoksnio horizontą (iki 1,7–2,1 m gylio nuo esamo žemės paviršiaus) sudarė archeologiškai nevertingi supiltiniai sluoksniai, vietomis apardyti perkasimų. Tokie sluoksniai vyravo šurfuose 3 ir 4.

Šurfuose 1 ir 3 aptiktos mūrinių sienų pamatinės dalys gali būti siejamos su pastatu, stovėjusiu Pylimo g. Nr. 22 XIX a., iki architekto Korojedovo 1898–1899 m. atliktos rekonstrukcijos, po kurios pastatas iš esmės liko nepakitęs iki Antrojo pasaulinio karo.

Tarp žvalgomųjų archeologinių tyrimų metu aptiktų negausių dirbinių vyrauja keramikos indų šukės, datuotinos XVI–XX a., taip pat aptikta keletas šukių, datuojamų XIV–XV a., bei metalo dirbinių.

SURVEY ARCHAEOLOGICAL EXPLORATIONS IN PYLIMO STREET 22 IN VILNIUS

In March – February 2002 in Vilnius, in building 22 in Pylimo street in two premises of the western block the survey explorations were carried out. During the survey explorations in two premises 4 trenches were excavated and the area of 22.55 m^2 was explored. In the trenches the cultural layer dated to the 14th–20th centuries was 2.1–3.0 m thick. In trench 1 and trench 3, the foundations of stone walls can be related to the building which was located in Pylimo street 22 in the 19th century, before the reconstruction carried out by the architect Koroedov in 1898–1899, after which the building remained unchanged till the Second World War. Among spare artefacts detected during the survey archaeological explorations, potsherds dated to the 16th–20th centuries were dominating, as well as several potsherds dated to the 14th–15th centuries and metal artefacts.

ARCHEOLOGINIAI TYRIMAI VILNIUJE, SAVIČIAUS G. NR. 13/2

Antanas KAVALIAUSKAS

2002 m. spalio – 2003 m. vasario mėn. Vilniuje, Savičiaus g. Nr. 13/2 buvo vykdomi šio pastato rekonstrukcijos darbai, pritaikant jį naujoms reikmėms, bei atliekami archeologiniai tyrimai.

Pastatas Savičiaus g. Nr. 13/2 priklauso Vilniaus senamiesčio 46 kvartalui. Senuoju skirstymu sklypas Savičiaus g. Nr. 13/2 įvardytas kaip posesija 583. Sklypo užstatymo raida XVII–XIX a. glaudžiai susijusi su vienuolių augustinų (augustinų eremitų) veikla. 1677 m. augustinų kunigui F. Driackiui pavyko 583 posesiją gauti augustinų vienuolynui ir bažnyčiai įkurti. Mūrinė bažnyčia buvo pastatyta ir pašventinta 1768 m. birželio 26 d. Kadangi ji priklausė vienuoliams augustijo-